

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETESEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel. Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz.

Társzerkesztő:
Wagner Anta!

Laptulajd. és fel. szerkesztő
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Visszapillantás.

Nem is olyan régen volt, amidőn kis városunk társadalma egybeforrva, egymást megértve iparkodott szegény város anyagi és szellemi igényeit kielégíteni, melynek eredményeként megvalósult az állami népoktatás a város megterhelése nélkül. Nem is olyan régen volt, hogy a város megszerezte magának a baja—kiskőrösi vasut előmunkálási jogát, hogy ezáltal biztosítsa magának a vasutat a legminimálisabb hozzájárulással. Nem is olyan régen volt, hogy a polgárság, az iparosság felemelt fővel járhatott azon önértékes tudatban, hogy ahova csak fordul jog, törvény, igazság és méltányossággal találkozik.

Alig két éve mulott el és ime, nem pártszempontból, hanem teljesen objektíve tekintve a dolgok menetét, kérdezzük: Mi történt ebben a városban? Igaz-e, hogy holtponton van a törvény-szék, a téli kikötő, a felsőbb leányiskola, a közuti hid, a színház és minden olyan kérdés, amely az állam hozzájárulását igényli? Kérdezzük: Igaz-e, hogy nincsen a városnak sem látható, sem láthatatlan vezetője? Igaz-e, hogy sem képviselő, sem főispán, sem pártvezetőségnek nincsen egyik részének sulya, másik részeinek képessége arra, hogy ezen kérdéseket felszínen tartva, a kormányra befolyást volna képes gyakorolni, hogy a városnak fentvázolt igényei közül csak egy is kielégítést nyerne? Igaz-e, hogy a legteljesebb siri csend, temetői nyugalom uralkodik ezen kérdésekben?

Kérdezzük: Igaz-e, hogy a volt regimet meggyanusították, leszidták, alapítatlan s később bünbánólag visszavont rá-galmakkal illeték amiatt, hogy a baja—kiskőrösi vasutra sok szubvenciót szavazott meg a város? Igaz-e, hogy a a mostani regime duplájára emelte fel a szubvenciót és egyuttal az előmunkálási koncepciót minden a vasutra való befolyás nélkül kiengedte kezéből?

Kérdezzük: Igaz-e, hogy nemcsak rendőr, de tisztán párturalom van e Baján? Igaz-e, hogy békés időben embereket existenciájuktól fosztottak meg? Igaz-e, hogy a város legszebb palotájának építését meggátolni igyekeztek? Igaz-e, hogy az iparosság, polgárság a városban ma nem számít semmit sem,

hanem az egyes kortések kielégítése körül forgott egy ideig a városi politika.

Vagy mit kérdezzünk? . . . Nem kérdezzünk semmit! Látuk, tudjuk ezen tényeket. Meg vagyunk arról győződve, hogy lefognak cáfolni bennünket, mint eddig is. De vajon használt a cáfolat eddig is? Előre ment vele a város? Nem használt a cáfolat, nem ment előre a város. Hát mindezt érdemes volt a város békejét feldülni? Érdemes volt ezért Baja város ideális lelkű és jellemű volt képviselőjét megbuktatni; érdemes volt mindezekért annyit hitegetni, lázítani, érdemes volt némelyeknek őrzöngeni? Pártkülömbőség nélkül itéljük meg a város polgárai.

n.

Megy a gőzös Nagyenyedre . . .

— Saját tudósítónk expressz jelentése. —

Szerda este indult Lukács László miniszterelnök különvonata Nagyenyedre s vele együtt ment a munkapárt száztizenkét képviselő tagja és száztizennégy főispán, ez utóbbiak küldöttségek élén. Az óvatossá rendzőség tehát már jóleleve gondoskodott hallgatóságról arra az esetre, ha például a nagyenyediék nem volnának tulságosan kíváncsiak szeretett követük fejtegetéseire. Mert félhivatalosan egészen hiába kürtölik, hogy a miniszterelnök beszédét felcsigázott érdeklődéssel várták, miután ő megállapítja az alapjait a normális parlamenti helyzet lehetőségének. — ugyan ki hiszi ezt el? Miért is hinnék, amikor mindenki tudja, hogy Lukács hallani sem akar a restitúció in integrumról s főleg becses személyének, meg a vezérének, Tiszának a távozásáról. Már pedig velük békét kötni nem lehet. Vagy talán Lukács kész hozni a radikális választói reformot, az általános, egyenlő és titkosan gyakorlandó szavazati jogot? Ez egyáltalán nem valószínű. Hiszen ismerjük már az ő liberalizmusát és demokráciáját. Hát akkor ugyan mi lehet a béke lehetőségének alapja? Netán az Aufferberg-féle kétszázötvenmillió követelés, vagy Boszníának Ausztriába való bekebelezése, vagy esetleg a mandátumfosztó egyszakaszos? Ezt valóban nehéz lenne megállapítani!

A nagyenyedi uttal kapcsolatban érdemesnek tartjuk még annak konstatálását is, hogy a miniszterelnök diszkrisztetéből — talán merő véletlenségéből — de kimaradtak a munkapárt jobb hangzású nevei.

A listából hiányzik a többi közt: Khuen-

Héderváry Károly gróf, s volt bizalmasa. Láng Lajos báró. De nem ment Nagyenyedre a képviselőház volt intakt elnöksége sem: Berzeviczy Albert, Návay Lajos és Kabos Ferenc. A két volt igazságügyminiszter: Pósz Sándor és idős Erdélyi Sándor is távol marad, épp így Zsilinszky Mihály is. A radikális választójog hívei: Sándor Pál, Várady Zsigmond és ifjú Erdélyi Sándor szintén nem zavartatják meg nyaralásukat, akár gróf Zichy János két hűséges szatellesze: Hencz Károly és Szüllő Géza. A kormány tagjai közül csak Székely Ferenc igazságügyminiszter volt jelen a beszámolóban. Egy félhivatalos szerint a «pártok fölött álló» képviselőházi elnökség: gróf Tisza István, Beóthy Pál és Jankovich Béla nem utaztak Enyedre. (A megokolása történetek után kissé érthetetlen.) Ennek persze nem épügy nincs sulya, mint annak, hogy a munkapárt elnökei közül Percel Dezső, báró Vojnits István és Ghillány Imre szintén akadályozva vannak, mert ők lélebben éppen úgy voltak, mint ahogy ott volt báró Dániel Gábor elnöktársuk, vagy Vadász Lipót, Burgyán Aladár, Kállay Tamás, Ertsey Péter és a június 4. többi «hőse».

Football-match.

Szabadkai Sport-Egylet — Mohácsi Torna-Egylet 6 : 2.

A football-mérkőzést Erdélyi Gy. polgármester helyettes ünnepies beszéd keretében és az ünnepies labdarugást megtéve, megnyitja. Ezzel az új Sporttelepet felavatta.

Első félidő. A felállt játékosok közül a szabadkai csapat kezd. A kezdés után minjárt a mohácsiak mezőnyében folyik a játék s a szabadkaiak összjátéka mindjárt kiválik. A mohácsiak kapusa, Heinesz, szépen véd. A szabadkaiak kiváló összjátéka megtermette gyümölcsét, mert a 13-ik percben Horácskó középsatár a mohácsiak hálójába rugta az első goalt. A mohácsiak lefutásai nem a legjobban sikerülnek, de Bánovics kijátszva a két ellenséges hátvédet, megszerzi a kiegyenlítő goalt a 26-ik percben. Közben két szabad rugás is esik a mohácsiak javára. A 30-ik percben Bánovics ismét lefut és megszerzi a vezető goalt, amit azonban a szabadkai jobb-szélső kiegyenlít a 40-ik percben. Félidő 2 : 2.

Második félidő. Mohács kezd. A szabadkaiak főlénye azonban mindjárt meglátszik. Heinesz kapus jól véd minden lövést, de a szabadkai Ceglédi a 12-ik percben goalt lő. Állandóan a mohácsiak mezőnyében folyik a játék s Kalmár, szabadkai jobb-szélső a 16-ik percben ismét goalt rug. E közben büntető és több corner-rugás történik. A mohácsiak látszólag elvesztik helyüket, de szépen játszik náluk Kocsis, Katári és Bakó. Heinesz kapus vigyázatlansága folytán Kalmár goalt lő.

Ujabb goal után a mohácsiak mezőnyében a játék befejeződik.

Bíró: Várnai volt, aki az egész mérkőzést pártatlanul vezette.

Színház.

Leányvásár

pénteken félélyárakkal került színre, kitűnő előadásban. Sok-sok tapsot kapott Kovács Lili eleven, elragadó járékaért. A többi szereplők Gyulai Giza, Szécsi Ferenc, Kormos Ferenc, Kertész Lajos, Szántó János is mind jól játszottak.

Szécsi Ferenc

jutalomjátéka hétfőn lesz. A Gül-Babában Mujko cigányt játsza, aminek oly kiváló személyesítője.

A színház műsora.

Szombat: Trilby. Halasi Mariska jutalomjátéka.

Vasárnap d. u.: Lengyel menyecske. Op. este: A házi barát. A fejedelmi nász.

Hétfő: Gül-Baba. Operette. Szécsi F. jutalomjátéka. (Félélyárak.)

Kedd d. u.: Leányvásár. Operette. este: Cigánybáró. Operette. Görög

Olga, a nagyváradai színház kóloratér énekesnő felléptével.

Szerda: Stuart Mária. Szimf. Hegyessy Mari, a bpesti Nemzeti Színház művésznőjének felléptével.

Csütörtök: Vörös talar. Szimf. Hegyessy M. felléptével.

Péntek: Asszonyfalo. (Félélyárak.) Operette. Szombat: Vájujok el. Vigjáték. Buday Irén felléptével.

Vasárnap d. u.: Asszonyfalo. Operette. este: János vitéz. Operette.

TELEFONHIREK

Bpest, 1912. augusztus 17.

Katonai tulkapás.

Sztojka Jánost, Nagyváradon állomásozó közkatonát Váli főhadnagy minden nagyobb ok nélkül annyira összeverte, hogy a kórházba kellett szállítani súlyos sérüléseivel.

A bacsstóvárosi mandátumért

nagy küzdelem folyik. A választás a legnagyobb rendben folyik. Reggel 11 óráig Evetovics Jánosra 476, Hadzsi Kosztára pedig 38 szavazatot adtak le.

Uralkodók találkozása.

Egy párisi ujság azt a szenzációs

hírt jelenti, hogy Miklós cár, Ferdinánd bolgár király és Vilmos német császár a legközelebb találkozóra jönnek össze egy lengyelországi faluban. A hír érthető feltűnést keltett.

Az örült leány.

A budapesti elmegyógyintézetből elszökött egy cselédleány. Palos rendőr elfogta az utcán, aki visszaakarta vinni a gyógyintézetbe. A leány ellenkezett és valahogy kisklott a rendőr keze közül. Most az utcákon szaladgál, a villamosokon járkál állandóan, ami nagy izgatottságot keltett a járókelőkben.

Forrongás az orosz tengerészek között.

Pétervári jelentés szerint az orosz kormány attól fél, hogy a haditengerészek között komoly forrongás tör ki, aminek meggátlása végett nagy óvintezkedéseket tettek.

NAPIHIREK.

A király születésnapja. Ófelsége I. Ferenc József, dicsón uralkodó királyunk születésnapja alkalmából augusztus 18-án az izr. hitközség fel 12 órakor ünnepélyes istentiszteletet fog tartani.

A belügyminiszter a magyarhoni gyermekbénulási es tek kötelező bejelentését elrendelte.

A földmívelésügyi miniszter a gödöllői államméhszeti gazdasági tanfolyamra pályázatot hirdet.

Nagy alapítvány a siketnémák javára. Bácsbodrogvármegye törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott gyűlésén elhatározta, hogy a siketnémák szegedi intézeténél 20000 koronával alapítványt létesít. Nevezet vármegye már eddig is igen számottevő összeggel segélyezte Szeged emez áldásosan működő emberbaráti intézetét s az ország összes vármegyéi közül legelsőnek biztosította a vármegyebeli összes szegénysorsu siketnémáknak a díjtalan felvételét, az által, hogy az említett segélyen kívül a vármegyebeli községek is mintegy évi 8000 koronával járulnak az intézet költségeihez.

Szigetköri uszás. A Sportegylet 1912. augusztus 18-án d. e. fel 11 órakor tartja meg a szokásos 4 km.-es uszóversenyt a Pandursziget körül. Indulás a belső uszodából. Érkezés ugyanoda. Az uszók a helyszínen nevezhetnek. Kísérőket csónakon szívesen lát a B. S. E. vezetősége.

Lebontják a szinkört. Amint értesülünk, a szini szevón végeztével lebontják a szinkört. A hároméves feunállás után eltűnik hát a

szinkör a föld színéről. Hogy ösztintek legyenek, nincsen okunk sajnálni, hogy a bódé elpusztul. Talán ez előmozdítja a lehetőségét annak, hogy végre-valahára kapjunk egy, a városunkhoz méltó színházat, vagy szinkört.

«Bajai Polgári Olvasó Egyesület» f. hó 19-én este 8 órakor saját kerthelyiségében tagjai részére társasvacsorát rendez. Aláírási ív az Egyesület helyiségében kitéve. Egy teríték ára kor. 2.40. Este családi összejövetel és tánc az Egyesület tagjai ezuton is tisztelettel meghívotnak. Belépti díj nincs.

Eredeti bemutató. A szinígazgató elfogadott két, az ismeretlenség homályában maradni vágyó szerzőtől egy-egy egyfelvonásos bohózatot. Különösen felhívjuk a publikum figyelmét a »Fejedelmi nász« című egyfelvonásos énekes bohózatra, amelyet egy, az ismeretlenség homályában maradni vágyó kedves ismerőstünk szerzett. A Fejedelmi nász szerzője az irodalom terén már igen sok és szép sikert aratott és megvagyunk győződve, hogy ez az egyfelvonásosa — amely már messze tul van az első szárnypróbálgatáson — osztatlan tetszésre fog találni a közönség körében. Egy harmadik egyfelvonásos szinpadit tréfát »Fürdőkealand« címen Fodor Károly hírlapírótól fogadott el a direkción. A három egyfelvonásos egy kabaré keretében fog színre kerülni.

A vármegyei tanítószövetség közgyűlése. A Bács-Bodrog vármegyei Tanítószövetség 1912. évi augusztus hó 23-án délelőtt fél 10 órakor Szabadkán a központi népiskolában rendes közgyűlést tart, tárgysorozata 10 tételt tartalmaz; amelyek között az elnöki és titkári állás betöltését is.

A gyermekek okszerű táplálásának egész irodalma van, ebben az orvosok ismerik ki csak magukat és ezért mindenkor azt azt ajánlják a gyermekes anyáknak, hogy az elválasztás pillanatától kezdve a gyermek csak Phosphatine Falliérrel legyen táplálva, mert az esetben nem kell bélzavaroktól tartani és egyszersmind biztosítva van a esontrendszer fejlődése és ki lesz kerülve minden fogzási nehézség.

A nagy hőség. Hőhullámok járnak át egész Európát. Nálunk is olyan az időjárás, hogy a hőség tisztára elviselhetetlen. Egy előkelő egyetemi professzor, midőn megkérdeztük a meleg elleni védekezés felől egyszerűen válaszolt. Látja, kedves uram én milyen friss és szorgalmas vagyok, és ezt annak köszönhetem, hogy naponta háromszor egy-egy csésze Diadal kávéit iszom, mely a legjobb kávék keveréke s mely a tulajdonos saját módszere szerint olykép van konzerválva, hogy ízét és zamátját évekig megtartja. Csak zárt csomagokban fogadjuk el és ügyeljünk a két elefánt védjegyre. Minden jobb fűszerkereskedésben kapható.

FODOR KÁROLY.

segédszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

A „Szegedi Kereskedelmi és Iparbank“ bajai fiókintézetének jelenlegi üzlethelyiségei

1912. évi november hó 1-re üzlethelyiségeknek kiadó.

Bővebb felvilágosítás kapható Drescher Gyula tulajdonosnál.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy az első bajai tamburazenekar **Petrovác Béla** és **Farkas Károly** vezetése alatt a Casinó vendéglő helyiségében

hangversenyez.

A nagyérdemű közönség szives párt fogását kéri

teljes tisztelettel
Preimájer Pál
Casinó vendéglős.

ŐSZI TRAGYÁZÁS!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Valódi **Stern Marke** védjegyű

Thomassalak a legjobb és legolcsóbb foszforavas műtrágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban

van és eredeti ólomzár van rajta!

Hamisítástól szigoruan óvakodjunk!

Minden zsák tartalomjellel van ellátva!

Kalmár Vilmos a Thomasphosphatfabriken BERLIN, vezérképviselője Budapest, VI., Andrássy-ut 49. — Különösen a jelenlegi rendkívüli olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Népbiztosítási szövetségünk részére

keresünk

az ország minden helyisége részére képviselőket. Szakismeret nem szükséges, amint mellékfoglalkozás is üzhető. Könnyű és becsületes mellékereset! Ajánlatok az

Eszéki Köcsönös Segélyező Szövetkezet Igazgatóságához Eszék, intézendők.

Hirdetmény.

1—3 azonnal eladó a mai kornak megfelelő, azaz újonnan berendezett, jó forgalmu **patak-malom**

amelynek állandó jó vize van és legtöbbször tiszta buza az örömi valója 10% vám őrlés mellett.

A malom-épülethez tartozik szép lakás, istálló, kocsiszin stb., az épületek mind jókarban vannak.

Továbbá a malomhoz tartozik 6 hold rét s 3 hold szá tőföld elsőosztályu minőségben. Kedvezőbb ár s fizetési feltételekkel válaszbeléggelmentesen szolgálunk.

Récgöresöny, 1912. VII. 31.

Irás Ferenc

tulajdonos

Baranya m. Récgöresöny u. p. Somberek.

NESTLÉ

az egészség **gyermeklisztje**

és a beteg gyermek a gyomorbajások régóta bevált tápláléka. Megóv a hányástól, hasmenéstől, bélhurutól és elhárítja ezeket. **A gyermekápolásról** ismerendő füzetet ingyen küld. **NESTLÉ** Wien I., Biberstrasse 11.

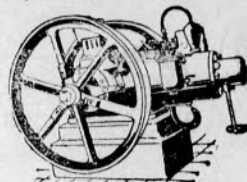
45 év óta

élénk forgalmi helyen fenálló **üzlet-helyiség** nagyobb **raktárral** és **lakással**, bármily üzletágra alkalmas, öregség folytán visszavonulás miatt azonnal **kiadó**. Ugyanott egy **berendezett szoba is kiadó**.

Bővebb felvilágosítás Baján, Budapesti-ut 29. nyerhető.

CLIMAX

nyersőajmotorok és lokomobilok 3-70 P.
Magasnyomású nyersőajmotorok 15—150 lóerőig

legolcsóbb és legmegbízhatóbb üzemet biztosítják. Üzemköltség lényegesen 1—2 fill. Alacsony zavartalan üzem! — Pénzügyöri felügyelet nélkül! Egy szerű kezelése! Sok száz gépüzemben!

Költségvetések és árlapok díjmentesen.

Bachrich és Társa

betéti társaság motorgyári fióktelepe
BUDAPEST, VI., Váci-körút 59. a.

Ablakok és ajtók

jókarban és olesón kaphatók dr. Reiser ügyvédnél Kossuth Lajos-utca 5.

Egy **butorozott szoba** külön bejárattal kiadó és **két iskolás fiu** teljes ellátásra **felvétetik**. Tudakozható a Zichy Bádög utca 4 sz. alatt.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Berson GUMMISARKOK

olcsó, tartós, könnyű, és elegáns.
Bersonművek Budapest/VII.

ÁLLANDÓ

BUTORKIÁLLITÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű **fa- és kárpitos-butorait** meglepő kedvezményes ár és fizetési feltételek mellett. Diszítésekét és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

A mesterdalnok . . .

Czipóm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes.
Mert ha czipót szegzek, varrok.
Rajt' van

Egyszerűen díszes cementlapok □²-ként
2 24 K-tól kezdve
Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve
Beton műkölépcső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve
Csiszolt granit lépcső f. mtr.-ként
10 K-tól kezdve
Beton sirkeret 2 m. hosszú 1 m. széles
15 K-tól kezdve
Beton sirkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal
50 K-tól kezdve
Drótbetétes cementesövek 15 100 cm. átmérőig
Kút fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve
Kútmedencék betonból 6 K-tól kezdve
Fizmedencék betonból 16 K-tól kezdve
1 kocsis dunai homok hazaszállítva 4 korona.
Mindenféle beton- és műkö munkát elvállal

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá- és cemetárugyára.

Gazdag braziliai hölgy,

egyedül álló fiatal, gyermektelen özvegy,
szép és derek, gyorsan házasságra lépne
egészséges jellemes emberrel, akár va-
gyontalannal is. — Fides, Berlin 18.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd-jeggyel

valódi.

☛ Kapható minden fűszerüzletben. ☛

Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

- 1/4 kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor. 25 fillér.
- 1/4 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.
- 1/4 kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.

Kátrány, carbolineum fedéllemezek és fertőtlenítő szerek nagy raktára

HUSZÁR JÓZSEF

kizárólagos festékkereskedésében, Baján, Fötér.

Saját gyártmányú I. rendű olajfesték kimérve bármely színben 1 kg. 80 fillér.

Mosható. ☛

☛ Tartós és nem ragad. ☛

☛ Mosható.